Getest: de Fairphone 3

Een prima smartphone, en nog duurzaam ook

Wat moet je opgeven als je met een 'ethische' smartphone op zak wilt lopen? Wij probeerden het uit.

DOMINIQUE DECKMYN

Al enkele dagen hebben wij onze Chinese smartphone ingewisseld voor de Fairphone 3. Dat toestel is gemaakt om zo duurzaam mogelijk door het leven te gaan: met grondstoffen afkomstig uit eerlijke handel of uit recyclage, en zo goed mogelijk herstelbaar.

Onze eerste vaststelling: met de Fairphone in de hand, trek je meer aandacht dan met de nieuwste iPhone. Je krijgt ook veel vragen. Er staat dan ook in grote witte letters 'Fairphone' op en steeds meer mensen hebben daarvan gehoord – op de achterkant prijkt de wat hoogdravende slogan 'Change is in your hands'. Als iedereen die belangstelling toont, er straks werkelijk eentje gaat kopen, ziet het er goed uit voor het Amsterdamse bedrijfje.

Fairphone werd in 2013 opgericht met als doel een 'eerlijke' smartphone op de markt te brengen. Het bedrijf kon zijn doelstellingen aanvankelijk niet helemaal hard maken. In 2017 stopte Fairphone bijvoorbeeld met het leveren van wisselstukken voor de Fairphone 1, omdat het die simpelweg zelf niet meer kon krijgen. Met de Fairphone 2 raakten de Nederlanders al iets dichter bij hun doel. En in september 2019 werd de Fairphone 3 gelanceerd. Sinds kort is die bij ons te koop in de winkels van Proximus of op de website van Fairphone.

De achterkant van de Fairphone is van half-doorzichtig plastic. Dat je die achterkant er gewoon kunt afklikken, is aandoenlijk retro, maar vooral verdraaid handig. Zo kun je makkelijk de batterij en de simkaart verwijderen. Aangezien de batterij meestal het eerste onderdeel is dat het begeeft, vaak na pakweg twee jaar, is dat een grote troef.

Schroevendraaiertje

De Fairphone is zo gemaakt dat hij gemakkelijk geopend en hersteld kan worden. Er zit zelfs een schroevendraaiertje in de verpakking, al is dat waarschijnlijk vooral symbolisch. Op de website van Fairphone staan handleidingen om een aantal technische problemen zelf op te lossen. Dat is meteen ook het grootste verschil met de iPhone: die heeft ook troeven op het vlak van duurzaamheid, maar is met lijm aan elkaar geplakt en kan alleen door een professional worden geopend. Het maakt dat de Fairphone 3 iets dikker en zwaarder is dan andere smartphones, maar niet in die mate dat het hinderlijk wordt.

Ook aan de voorkant ziet de Fairphone er wat retro uit door de dikke zwarte 'strepen' boven en onder het scherm. Bij de meeste smartphones vanaf 2018 loopt het scherm tot aan de rand, met een uitsparing voor de selfie-camera. Hier niet. Het scherm zelf is 5,65 inch, en dat is tegenwoordig wat aan de kleine kant.

Verder is de Fairphone 3 helemaal een Android smartphone van vandaag. Geen topper, maar een behoorlijke middenklasser. De processor is een Snapdragon 632: niet supersnel, maar wij kunnen geen enkele app bedenken die er niet vlot op draait. De 4 GB werkgeheugen en de 64 GB opslagruimte zijn net genoeg, en je kunt uitbreiden met een MicroSD-kaartje. En jawel, er is een koptelefoonstekker – een zeldzaamheid tegenwoordig.

Het grote verschil met 2013, toen de eerste Fairphone uitkwam, is dat smartphones intussen veel trager evolueren. Vier of vijf jaar hetzelfde toestel gebruiken, is nu stukken realistischer.

Achilleshiel

De achilleshiel van deze smartphone is de camera. Die telt slechts 12 megapixels, wat op zich geen probleem is, maar vooral bij laag licht mag u echt niet te veel van de foto's verwachten.

Dan de kostprijs. Is deze smartphone 450 euro waard? Er zijn goedkopere smartphones met ongeveer dezelfde technische specificaties, bijvoorbeeld de Lenovo Moto 7, die momenteel iets meer dan 200 euro kost. Maar zo'n toestel zul je waarschijnlijk nooit laten herstellen. Als dat al mogelijk zou zijn.

Fairphone belooft de software vijf jaar lang te zullen onderhouden. Of hij ook echt vijf jaar zal meegaan, kan niemand beloven. Maar wie een Fairphone kiest, doet dat natuurlijk niet alleen om budgettaire redenen. Een fairtradebanaan kost ook meer.

Als iedereen die belangstelling toont een Fairphone koopt, ziet het er goed uit voor het Amsterdamse bedrijf

Voor-, achter- en binnenkant van de Fairphone. © Alexander Meeus

#Metoo

Procedure opgestart om Weinstein aan LA uit te leveren

Terwijl Harvey Weinstein weer in het ziekenhuis ligt, is de procedure opgestart om hem ook in LA voor de rechter te krijgen.

VALERIE DROEVEN

Jackie Lacey, de openbaar aanklager in Los Angeles, heeft de procedure opgestart om Harvey Weinstein te laten overbrengen naar LA. Daar wacht hem een tweede rechtszaak. Lacey begon de uitleveringsprocedure onmiddellijk nadat Weinstein woensdagavond zijn zware celstraf – 23 jaar – te horen had gekregen. Zo'n uitleveringsprocedure kan wel een poosje duren. Wanneer de rechtszaak precies zal plaatsvinden, is dus nog niet duidelijk.

Weinstein zelf werd na de zitting eerst naar de gevangenis gebracht. Daar zou hij opnieuw last hebben gekregen van pijn in zijn borststreek, waarop de cipiers besloten hem – net als twee weken geleden – naar het ziekenhuis te laten overbrengen.

In de cel sterven

Weinsteins advocaat, Donna Rotunno, zei eerder al dat de gevallen Hollywoodproducent vanwege verschillende medische problemen niet meer dan vijf jaar in de gevangenis zou aankunnen en dat de kans groot zou zijn dat hij in een cel zou sterven als hij er langer zou moeten zitten.

De gevangenisautoriteiten zouden Harvey Weinstein wel extra in de gaten houden. Deze week werden verzegelde documenten uit het politieonderzoek vrijgegeven, waaruit onder meer bleek dat Weinstein in 2017, nadat de eerste beschuldigingen publiek gemaakt waren, zelfmoordneigingen zou hebben gehad. In juni vorig jaar pleegde zakenman Jeffrey Epstein, tegen wie een onderzoek naar sekshandel liep, zelfmoord in zijn cel.

'Ben Affleck wist het'

Uit de vrijgegeven politiedocumenten bleek ook dat Weinstein Ben Affleck op zijn 'Red Flag List' had staan. Dat was een lijst met namen die hij aan zijn privédetectives bezorgd had in de maanden voor de eerste berichten rond zijn misbruik gepubliceerd werden. Op die lijst stonden de namen van mensen die met journalisten zouden kunnen praten over Weinsteins wangedrag. Het ging om een zeventigtal mensen, van wie Affleck de bekendste was.

Affleck brak in 1997 internationaal door dankzij *Good Will Hunting*, een film die Weinstein geproduceerd heeft. Hij werkte nadien nog een paar keer met Weinstein samen. Nadat in 2017 het nieuws over zijn misbruik bekend was geraakt, gaf Affleck de indruk dat hij van niets wist. Rose McGowan, een van de eerste actrices die Weinstein heeft aangeklaagd, beschuldigt Affleck ervan gelogen te hebben. Zij ziet daar in de documenten een nieuwe aanwijzing voor.

In LA moet Weinstein voor de rechter verschijnen wegens twee incidenten die plaatsvonden op twee opeenvolgende dagen in 2013. Het gaat onder meer om de aanranding van Lauren Young. Die actrice deed haar verhaal ook al in de New Yorkse rechtszaak, ze gold als ondersteunende getuige. In Los Angeles riskeert Weinstein nog eens 28 jaar gevangenisstraf, boven op de 23 jaar die hij in New York al gekregen heeft.

Weinstein op het proces in New York, 11 maart 2020. © rtr

Z33 laat museumbezoekers nieuwe vleugel uittesten

Test 1, 2, 33

Een nieuw huis is wennen. Ruimtes moeten worden verkend en uitgetest. Dat geldt ook voor een nieuwe tentoonstellingsplek. In de expo 'The time of work' nemen kunstenaars de maat van de nieuwe vleugel van Z33 in Hasselt. En het publiek doet mee.

INES MINTEN

'Verdraaid, dit wordt een ingewikkeld museumgebouw', was de eerste gedachte van curator Pieter T'Jonck toen hij de plannen zag van architecte Francesca Torzo. 'Mooi maar meedogenloos' vatte collega Koen Van Synghel de nieuwbouw van kunstencentrum Z33 eerder in deze krant al samen. Torzo bleef ver van het klassieke witte-doosmuseum. Ze creëerde ruimtes met verschillende vormen, maten en lichtinval. Kunstenaars en curatoren zullen er telkens nieuwe evenwichten mee moeten zoeken. Zo koos Z33 voor een gedurfd, maar boeiend pad.

De openingstentoonstelling in de nieuwe vleugel vervult haar taak uitstekend. Pieter T'Jonck (zelf ook architect en dansrecensent) selecteerde negen kunstenaars en een collectief. Elk mochten ze een van Francesca Torzo's ruimtes innemen, uittesten en bevragen. Zo spant Lodie Kardouss een web van witte koorden waar de bezoeker zich een weg door zoekt.

De bewegingsoefening zorgt voor een speelse toets en benadrukt tegelijk de beweeglijke kwaliteiten van het gebouw. Francesca Torzo was ooit balletdanseres. Als je dat weet, zie je er in haar gebouw sporen van. Waarom plaatst ze middenin een ruimte fijne pilaren die helemaal niets dragen? Gewoon, om ermee te spelen, er je arm om te haken en een rondje te draaien.

Niet alleen Lodie Kardouss heeft dat idee van een museum als speel- en beweegruimte van de architecte opgepikt. Choreograaf William Forsythe laat de bezoeker choreografische instructies uittesten. 'Steek je duim uit, terwijl je je ellebogen buigt, terwijl je afwisselend je knieën licht, terwijl je je mond open t...' staat er in het Engels op de vloer. Het is geen sinecure. Forsythe benadrukt ermee dat de bezoeker medeplichtig is aan het kunstwerk dat hij bekijkt: de toeschouwer moet het werk verwerven.

Grenzen

Een gebouw creëert mogelijkheden maar stelt ook grenzen, de ene al wat vanzelfsprekender dan de ander. Lodie Karhouss moest haar werk aanpassen aan de voorschriften van de ruimte: geen schroeven in de vloeren, bijvoorbeeld. Dus bevestigde ze haar touwenweb op staalplaat.

De welig tierende veiligheidsvoorschriften anno 2020 eisten dan weer een doorgang van een meter, zodat het werk plots kromp en een andere vorm kreeg.

Het collectief Les gens d'Uterpan neemt die veiligheidsvoorschriften tot kern van de kunst. Wandelen op het dak van een museum? Mag niet! Behalve nu, in Z33: je handtekent een document met instructies en voorwaarden. Nauwgezet uitgerust met valbeveiliging mag je dan een uur lang het dak op. Niet korter, niet langer. De bezoeker wordt performer.

Wandelen op het dak van een museum? Mag niet! Behalve nu, in Z33

Verscheidene kunstenaars nemen vrij letterlijk de maat van de ruimte. Christoph De Boeck meet de weerkaatsing van geluid, want ook akoestiek speelt een rol in je beleving van een plek. Radouan Mriziga neemt het lichaam en de beweging van dat lichaam als maatstaf. Een structuur van blauwe tape op vloer en muren is het resultaat. Op video volg je de choreografische performance die tot het werk heeft geleid.

Benjamin Verdonck, alweer een kunstenaar met wortels in de podiumkunsten, houdt het minimaal. Een propje nat, roze papier is tegen het smetteloos nieuw plafond gekeild. Het afval wordt schijnbaar achteloos in ventilatiekieren gepropt. De ingrepen verleiden tot een glimlach, maar doen je ook stilstaan bij kleinmenselijke neigingen tot vandalisme en nonchalant wegwerpgedrag, bij brandnieuw versus verval-dat-ooit-zal-komen. Zeker in ruimtes die nog naar verf ruiken, werkt zo'n ingreep, hoe minimalistisch ook.

De jonge architect Anton Parys nodigt je met 'Skip the expo' dan weer uit om na te gaan wat er blijft hangen van zo'n tentoonstellingsbezoek. Hoezeer beleef je een expo? Wat heb je gezien? Had je er meer aan dan wanneer je gewoon de bezoekersgids had gelezen?

Geslaagd opzet

The time of work slaagt in zijn opzet. De tentoonstelling test het gebouw en dat gebouw slaagt met glans. De bezoeker gaat haast vanzelf in op de uitnodiging om actief deel te nemen aan de test. Het wordt nu afwachten wat het gebouw doet met komende tentoonstellingen en hoe kunstenaars zullen omspringen met de mogelijkheden die het hen biedt en de grenzen die het oplegt.

Baan je een weg door het web van **Lodie Kardouss**. © Luc Daelemans

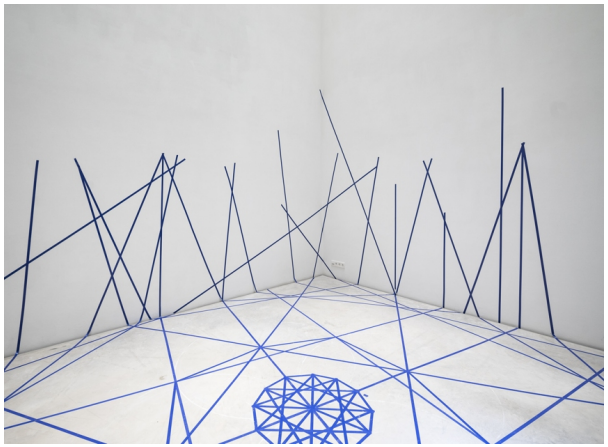

Radouan Mriziga maakte een structuur van blauwe tape op de vloer en de muren. © Kristof Vrancken

'The time of work', van 14 maart tot 10 mei, Z33 Hasselt. Bij het ter perse gaan was het nog steeds de bedoeling dat Z33 zaterdag de deuren opent, maar wegens het coronavirus zijn alle geplande extra activiteiten van het feestweekend schrapt.